

KIEROWCY I MECHANICY

**Analiza porównawcza zbioru zawodów
w Polsce i Ukrainie**

Nr 10/2023

Funded by
the European Union

 IOM
UN MIGRATION

Funded by
the European Union

KIEROWCY I MECHANICY

**Analiza porównawcza zbioru zawodów
w Polsce i Ukrainie**

Nr 10/2023

Warszawa 2023

Niniejszy dokument został opracowany dzięki wsparciu finansowemu Unii Europejskiej.

Poglądy w nim wyrażone nie mogą być w żaden sposób traktowane jako odzwierciedlenie oficjalnej opinii Unii Europejskiej.

Analiza porównawcza została przeprowadzona w ramach projektu *Wsparcie techniczne w celu ułatwienia integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich w Polsce, w tym uciekających z Ukrainy*, którego celem jest wsparcie władz polskich w zapewnieniu osobom uciekającym przed wojną sprawnego i skutecznego dostępu do procedur i usług publicznych w zakresie integracji społecznej i zawodowej.

Projekt został sfinansowany przez Unię Europejską w ramach Instrumentu Wsparcia Technicznego zarządzanego przez Komisję Europejską (Dyrekcja Generalna ds. Wspierania Reform Strukturalnych – DG Reform). Przy realizacji projektu IOM współpracowało z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej.

Niniejsza broszura jest materiałem poglądowym informującym o różnicach i podobieństwach między polskimi, a ukraińskimi zawodami w danym obszarze oraz o możliwych ścieżkach uznania kwalifikacji w Polsce w ramach określonej działalności zawodowej. Powstała ona w wyniku analizy porównawczej i zawiera odniesienia do właściwych instytucji i procedur. Broszura nie jest instrukcją uznawania kwalifikacji zawodowych ani dokumentem prawnym.

Materiał zawarty w broszurze został skonsultowany z właściwymi ministerstwami i środowiskami zawodowymi.

Zawarte tu informacje odnoszą się do stanu prawnego na lipiec 2023 r.

SPIS TREŚCI

Jak korzystać z broszury	7
Kluczowe pojęcia i skróty	10
1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZBIORU	14
1.1. Nazwy i kody grup zawodów opisanych w zbiorze	15
1.2. Nazwy i kody poszczególnych zawodów w zbiorze	16
1.3. Mapa zbioru	18
2. ANALIZA PORÓWNAWCZA POSZCZEGÓLNYCH ZAWODÓW W ZBIORZE	22
2.1. (PL) Kierowca trolejbusu • (UA) Kierowca trolejbusu (Водій тролейбусів)	23
2.1.1. Dane identyfikacyjne zawodu	23
2.1.2. Podobieństwa i różnice (PL) Kierowca trolejbusu i (UA) Kierowca trolejbusu	23
2.1.3. Opis czynności zawodowych	23
2.1.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	24
2.1.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Kierowca trolejbusu	24
2.2. (PL) Kierowca autobusu • (UA) Kierowca pojazdów kategorii D / podkategorii D1 (Водій автотранспортних засобів категорії D / підкатегорії D1)	25
2.2.1. Dane identyfikacyjne zawodu	25
2.2.2. Podobieństwa i różnice	25
2.2.3. Opis czynności zawodowych	25
2.2.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	27
2.2.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL)	27
2.3. (PL) Kierowca autocysterny • (UA) Kierowca autocysterny (Водій автоцистерни)	28
2.3.1. Dane identyfikacyjne zawodu	28
2.3.2. Podobieństwa i różnice	28
2.3.3. Opis czynności zawodowych	28
2.3.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	29
2.3.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL)	30
2.4. (PL) Kierowca ciągnika siodłowego • (UA) Kierowca pojazdów kategorii CE / podkategorii C1E (Водій автотранспортних засобів категорії CE / підкатегорії C1E)	31

2.4.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	31
2.4.2.	Podobieństwa i różnice	31
2.4.3.	Opis czynności zawodowych	31
2.4.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	32
2.4.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Kierowca ciągnika siodłowego	33
2.5.	(PL) Kierowca samochodu ciężarowego • (UA) Kierowca pojazdów kategorii C / podkategorii C1(Водій автотранспортних засобів категорії C / підкатегорії C1)	34
2.5.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	34
2.5.2.	Podobieństwa i różnice	34
2.5.3.	Opis czynności zawodowych	34
2.5.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	35
2.5.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Kierowca samochodu ciężarowego	36
2.6.	(PL) Kierowca mechanik • (UA) Kierowca mechanik (Водій-механік)	37
2.6.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	37
2.6.2.	Podobieństwa i różnice	37
2.6.3.	Opis czynności zawodowych	37
2.6.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	38
2.6.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Kierowca mechanik	39
2.7.	(PL) Mechanik autobusów • (UA) Механік напрату ројаздів (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів (4-й розряд))	40
2.7.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	40
2.7.2.	Podobieństwa i różnice	40
2.7.3.	Opis czynności zawodowych	40
2.7.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	41
2.7.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik autobusów	42
2.8.	(PL) Mechanik pojazdów samochodowych • (UA) Механік напрату ројаздів (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів)	43
2.8.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	43
2.8.2.	Podobieństwa i różnice	43
2.8.3.	Opis czynności zawodowych	43
2.8.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	45
2.8.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik pojazdów samochodowych	45
2.9.	(PL) Mechanik samochodów ciężarowych • (UA) Механік напрату ројаздів (4 –6 klasa) (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів (4 –6-й розряд))	47
2.9.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	47

2.9.2.	Podobieństwa i różnice	47
2.9.3.	Opis czynności zawodowych	47
2.9.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	48
2.9.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik samochodów ciężarowych	49
2.10.	(PL) Mechanik samochodów osobowych • (UA) Mechanik naprawy pojazdów (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів)	50
2.10.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	50
2.10.2.	Podobieństwa i różnice	50
2.10.3.	Opis czynności zawodowych	50
2.10.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	51
2.10.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik samochodów osobowych	52
2.11.	(PL) Monter samochodowej instalacji gazowej (LPG) • (UA) Mechanik urządzeń paliwowych pojazdów (2–5 klasa) (Слюсар з паливної апаратури колісних транспортних засобів (2–5-й розряд))	53
2.11.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	53
2.11.2.	Podobieństwa i różnice	53
2.11.3.	Opis czynności zawodowych	53
2.11.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	54
2.11.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Monter instalacji gazowej (LPG)	55
2.12.	(PL) Mechanik motocyklowy • (UA) Mechanik motocyklowy (Механік з ремонту мототехніки)	56
2.12.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	56
2.12.2.	Podobieństwa i różnice	56
2.12.3.	Opis czynności zawodowych	56
2.12.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	58
2.12.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik motocyklowy	59
2.13.	(PL) Technik pojazdów samochodowych • (UA) Mechanik naprawy pojazdów (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів)	60
2.13.1.	Dane identyfikacyjne zawodu	60
2.13.2.	Podobieństwa i różnice	60
2.13.3.	Opis czynności zawodowych	60
2.13.4.	Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie	62
2.13.5.	Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Technik pojazdów samochodowych	63
	Podstawy prawne i inne źródła	64

JAK KORZYSTAĆ Z BROSZURY

Broszura zawiera informacje o 24 polskich i ukraińskich zawodach i specjalnościach w zbiorze *Kierowcy i mechanicy*.

CZĘŚĆ PIERWSZA: MAPA ZBIORU

W części pierwszej znaleźć można **informacje** odnoszące się do całego zbioru, **które pozwalają ustalić ogólne podobieństwa i różnice pomiędzy zawodami** opisanymi w zbiorze. Jest to **rodzaj mapy**, która umożliwia znalezienie:

- **ZAWODÓW BARDZO PODOBNYCH** – czyli takich, które mają zbieżny zakres zadań zawodowych, a do ich wykonywania wymagane / preferowane są podobne kwalifikacje;
- **ZAWODÓW POKREWNYCH** – podobnych, ale różniących się od siebie w znaczący sposób (pod . zakresu zadań zawodowych lub wymaganych / preferowanych kwalifikacji).

Część ta zawiera:

- **informację o usytuowaniu** opisywanych zawodów **w klasyfikacjach** (krajowych i międzynarodowych)
- **pełną listę** opisywanych w zbiorze zawodów
- **ogólne porównanie zadań zawodowych** w opisywanych zawodach.

CZĘŚĆ DRUGA: SZCZEGÓŁOWE PORÓWNANIE

W części drugiej pojedyncze zawody i specjalności zostały zestawione w pary lub większe grupy, w ramach których możliwe było dokonanie szczegółowego porównania.

W tej części znaleźć można:

- **szczegółowe porównanie** typowych **zadań zawodowych**
- **opis kwalifikacji** wymaganych (lub preferowanych) w danym zawodzie
- **ścieżkę dostępu do danego zawodu w Polsce**, ze szczególnym uwzględnieniem obecnych ułatwień dla osób z Ukrainy objętych ochroną tymczasową.

WAŻNE

Porównując poszczególne polskie i ukraińskie zawody warto wziąć pod uwagę nie tylko zakres zadań zawodowych czy kwalifikacje formalne. Dla pełnego obrazu warto dodatkowo wziąć pod uwagę staż pracy i doświadczenie danej osoby, które w Ukrainie mogą się wiązać z uzyskaniem kolejnego stopnia rozwoju zawodowego. Stopnie te zwane są *kategoriami kwalifikacji*. Dopiero to pozwoli określić – w każdym indywidualnym przypadku – ścieżkę dostępu do danego zawodu lub wskazać możliwości podjęcia pracy w ramach zawodu lub zawodów pokrewnych.

Ścieżka dostępu do danego zawodu w Polsce **może się znacząco różnić w zależności od** tego czy jest to:

- **ZAWÓD REGULOWANY**, czyli zawód, którego nie można wykonywać bez spełnienia określonych warunków, opisanych w odrębnych przepisach
- zawód, w którym wyodrębniono określone kwalifikacje (tzw. *kwalifikacje w zawodzie* lub *kwalifikacje cząstkowe*). Pracodawcy mogą wymagać lub preferować osoby, które posiadają oficjalne potwierdzenie posiadania tych kwalifikacji
- inny zawód – zawód, w przypadku którego mowa być może w całości o *kwalifikacjach rynkowych*. Dostęp do niego zależy całkowicie od aktualnych wymagań na rynku pracy, czyli oczekiwań pracodawców.

Obywatel państwa trzeciego może uzyskać dostęp do danego zawodu w Polsce **poprzez:**

- **formalne uznanie dokumentu potwierdzającego posiadane kwalifikacje** – na drodze (a) uzyskania równoważności dokumentu na podstawie umów i porozumień międzynarodowych jeśli takie obowiązują lub (b) nostryfikację dyplomu
- **walidację kwalifikacji i umiejętności** – sprawdzenie, czy dana osoba posiada określone kwalifikacje, poprzez zdanie egzaminu lub przejście innej formy sprawdzenia;

	FORMALNE UZNANIE DOKUMENTU POTWIERDZAJĄCEGO KWALIFIKACJE	WALIDACJA KWALIFIKACJI I UMIEJĘTNOŚCI
OPIS PROCEDURY	<p>Uznanie równoważności dokumentu z polskim odpowiednikiem (jeśli są odpowiednie umowy międzynarodowe):</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza NAWA - na stronie NAWA	<p>Walidacja może przebiegać w formie, między innymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzyskania kwalifikacji w systemie

<p style="text-align: center;">OPIS PROCEDURY</p>	<p>można wypełnić formularz weryfikacyjny (Kwalifikator);</p> <ul style="list-style-type: none"> • czas realizacji: 60 dni od daty wpłynięcia zgłoszenia. <p>Nostryfikacja dyplomu potwierdzającego wykształcenie wyższe (6-8 NQF)</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonują jej uczelnie wyższe • procedura jest odpłatna • ustawowy termin trwania procedury nostryfikacji: 90 dni od złożenia formalnie poprawnego wniosku. <p>Więcej informacji o procedurze: NAWA</p> <p>Formalne uznanie świadectwa szkoły średniej lub pomaturalnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • w praktyce procedurę uznawania świadectw prowadzą Kuratoria Oświaty • obecnie nie ma jednak systemowego rozwiązania w zakresie uznawania świadectw szkolnictwa branżowego dla celów rynku pracy. 	<p>szkolnictwa formalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • ukończenia kursów uzupełniających • złożenia egzaminu <p>Więcej informacji: ZRK oraz CKE</p>
<p style="text-align: center;">ZAWÓD REGULOWANY</p>	<p>konieczna*</p>	<p>może okazać się konieczna</p>
<p style="text-align: center;">ZAWÓD O KWALIFIKACJACH CZĄSTKOWYCH</p>	<p>rekomendowana</p>	<p>rekomendowana</p>
<p style="text-align: center;">ZAWÓD O KWALIFIKACJACH CAŁKOWICIE RYNKOWYCH</p>	<p>niekonieczna</p>	<p>niekonieczna</p>

*Wyjątki:

- **tymczasowa ścieżka uproszczona** (rozwiązania w odniesieniu do niektórych zawodów wprowadzone w Ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz.U. 2022 poz. 583.);
- **(niektóre) świadectwa i dyplomy uzyskane w Ukrainie przed 20.06.2006 r.**, są uznawane za równoważne z polskimi dokumentami.

KLUCZOWE POJĘCIA I SKRÓTY

Bakaławr (Бакалавр) – dyplom bakaławra uzyskuje się w Ukrainie po ukończeniu studiów I stopnia, które trwają 4 lata (180 –240 ECTS). Stwierdzenie równoważności dyplomu Bakaławra z jego polskim odpowiednikiem jest możliwe w drodze nostryfikacji.

CKE (Centralna Komisja Egzaminacyjna) – instytucja, która, m.in., udziela informacji o sposobie organizacji i przeprowadzania egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie.

ESCO – wielojęzyczna klasyfikacja europejskich umiejętności, kompetencji, kwalifikacji i zawodów. Określa i kategoryzuje umiejętności, kompetencje, kwalifikacje i zawody istotne dla unijnego rynku pracy oraz kształcenia i szkolenia. ESCO jest inicjatywą DG ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych i Włączenia Społecznego, wspieraną przez Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop). Obecnie ma też wersję ukraińskojęzyczną.

ERK/EQF (Europejska Rama Kwalifikacji) – narzędzie, które pomaga w komunikacji i porównywaniu systemów kwalifikacji w Europie. Osiem europejskich poziomów odniesienia opisano w kategoriach efektów uczenia się: wiedzy, umiejętności i kompetencji. Dzięki temu krajowe systemy kwalifikacji, krajowe ramy kwalifikacji (ang. NQF) i kwalifikacje w Europie odniesione są do poziomów ERK. Uczący się, absolwenci, organizatorzy kształcenia i szkolenia, pracodawcy mogą dzięki temu lepiej zrozumieć i porównywać kwalifikacje nadawane w różnych krajach i różnych systemach kształcenia i szkolenia (Punkt Koordynacyjny ds. Polskiej i Europejskiej Ramy Kwalifikacji).

Grupa zawodów – sformalizowane (tj. ujęte w międzynarodowych i krajowych klasyfikacjach) zestawienie zawodów.

ISCO – międzynarodowy standard klasyfikacji zawodów wprowadzony przez Międzynarodową Organizację Pracy. Obecnie obowiązuje standard ISCO –08. Ukraina odnosi swoją klasyfikację zawodów do poprzedniej jego wersji, czyli do ISCO –88.

Kwalifikacja – termin, który funkcjonuje zarówno w języku potocznym, jak i jest formalnie ujęty w polskich przepisach, na przykład, w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. 2016 poz. 64). Nie ma jednak zgodności co do jego precyzyjnego znaczenia. W różnych aktach prawnych jest on różnie ujmowany, a niektóre ustawy odnoszą się do niego bez podawania jego zakresu. Słowem, definicja kwalifikacji wymaga jeszcze ujednoczenia w polskim prawodawstwie (Sławiński, 2017). Dla potrzeb tego projektu zdecydowano się przyjąć szerokie, bliskie potocznemu, rozumienie terminu kwalifikacja (zawodowa), tj. jako obejmujące wszelkie formalnie opisane wymagania konieczne lub preferowane do podjęcia pracy w danym zawodzie czy specjalności. W tym ujęciu może się więc termin ten odnosić zarówno (w pewnym przynajmniej

zakresie) do efektów kształcenia (wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych), jak i uprawnień zawodowych. Takie podejście jest determinowane koniecznością porównania w ramach projektu *Techniczne wsparcie w celu ułatwienia integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich w Polsce, w tym osób uciekających z Ukrainy* dwóch dalece odmiennych systemów: polskiego i ukraińskiego, w tym ostatnim przypadku, systemu, który przechodzi obecnie istotne przekształcenia. Szczegółowe uzasadnienie takiego ujęcia terminu kwalifikacja zawiera raport podsumowujący projekt. Warto jednak tu podkreślić, że tam gdzie przywołujemy w naszej analizie porównawczej takie terminy jak: kwalifikacje uregulowane lub rynkowe, pełne, cząstkowe czy kwalifikacje w zawodzie, mają one znaczenie określone w polskich przepisach i są użyte w odniesieniu do polskiego systemu opisu zawodów i kwalifikacji.

Kwalifikacje cząstkowe – wszystkie kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji, które nie są kwalifikacjami pełnymi. Mogą być one tworzone zarówno w systemach oświaty i szkolnictwa wyższego, jak i poza nimi. W ich przypadku zakres wymaganych efektów uczenia się jest z zasady węższy niż w przypadku kwalifikacji pełnych. Na ogół wymagania te są związane z wyraźnie określonym rodzajem działalności. Do kwalifikacji cząstkowych nadawanych w systemie oświaty zalicza się m.in. **kwalifikacje w zawodzie** (potwierdzone świadectwem) (Sławiński, 2017).

Kwalifikacje pełne – kwalifikacje, które są nadawane wyłącznie w ramach systemu oświaty po ukończeniu określonych etapów kształcenia oraz w ramach systemu szkolnictwa wyższego i nauki po ukończeniu kształcenia specjalistycznego, studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich oraz po uzyskaniu stopnia doktora w rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2016 poz. 64).

Kwalifikacje rynkowe – kwalifikacje nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej (Dz.U. 2016 poz. 64).

Kwalifikacje uregulowane – kwalifikacje ustanowione odrębnymi przepisami, których nadawanie odbywa się na zasadach określonych w tych przepisach, z wyłączeniem kwalifikacji nadawanych w systemie oświaty oraz systemie szkolnictwa wyższego i nauki (Dz.U. 2016 poz. 64).

Kwalifikacje w zawodzie – wyodrębniony w danym zawodzie zestaw oczekiwanych efektów kształcenia, których osiągnięcie potwierdza świadectwo wydane przez okręgową komisję egzaminacyjną po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie w zakresie jednej kwalifikacji. Uwaga: należy odróżniać kwalifikację w zawodzie od kwalifikacji zawodowych (potwierdzanych odpowiednim dyplomem). Do uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe – w zależności od zawodu – może być wymagane uzyskanie jednej lub kilku kwalifikacji w zawodzie. Ta sama kwalifikacja w zawodzie może być wymagana w kilku różnych zawodach (Sławiński, 2017).

Młodszy bakaławr – dyplom młodszego bakaławra uzyskuje się w Ukrainie po ukończeniu studiów w krótkim cyklu, które trwają 2 lata (120 ECTS). Dyplom ten nie ma odpowiednika w polskim systemie szkolnictwa wyższego. W Ukrainie średnie szkoły zawodowe zostały włączone do systemu szkolnictwa wyższego i w związku z tym wydawane przez nie dyplomy młodszego bakaławra są tam uważane za dokumenty poświadczające ukończenie edukacji na poziomie wyższym.

Z tego też powodu nie mogą być one traktowane w Polsce jako świadectwa szkolne uzyskane za granicą, o których mowa w art. 93 ustawy o systemie oświaty. W polskich szkołach wyższych nie prowadzi się tego typu kształcenia, więc nie ma możliwości stwierdzenia równoważności dyplomów młodszego bakaławra lub młodszego specjalisty z dyplomami wydawanymi przez polskie uczelnie w drodze nostryfikacji (ENIC – NARIC Polska, 2023).

Młodszy specjalista (Молодший спеціаліст) – przed reformą systemu edukacji z 2014 r. kształcenie na studiach krótkich obejmowało 3–4 lata na podbudowie 9-letniej szkoły albo 2–3 lata na bazie 11-letniej pełnej szkoły średniej i kończyło się w Ukrainie dyplomem młodszego specjalisty. Ostatni nabór na studia prowadzące do jego uzyskania nastąpił w 2019 r. Obecnie dyplom młodszego specjalisty potwierdza ten sam poziom wykształcenia, co dyplom młodszego bakaławra. Żaden z nich nie ma odpowiednika w polskim systemie szkolnictwa wyższego. W Ukrainie średnie szkoły zawodowe zostały włączone do systemu szkolnictwa wyższego i w związku z tym wydawane przez nie dyplomy młodszego specjalisty lub młodszego bakaławra są tam uważane za dokumenty poświadczające ukończenie edukacji na poziomie wyższym; dlatego nie mogą być one traktowane w Polsce jako świadectwa szkolne uzyskane za granicą, o których mowa w art. 93 ustawy o systemie oświaty. W polskich szkołach wyższych nie prowadzi się tego typu kształcenia, więc nie ma możliwości stwierdzenia równoważności dyplomów młodszego bakaławra lub młodszego specjalisty z dyplomami wydawanymi przez polskie uczelnie w drodze nostryfikacji (ENIC – NARIC Polska, 2023).

Nostryfikacja – procedura prowadząca do ustalenia polskiego odpowiednika zagranicznego dyplomu. Nostryfikacji podlega dyplom ukończenia studiów za granicą, który nie może być uznany za równoważny odpowiedniemu polskiemu dyplomowi i tytułowi zawodowemu na podstawie umowy międzynarodowej określającej równoważność (NAWA).

PRK (Polska Rama Kwalifikacji) – krajowa NQF (National Qualification Framework). Składa się na nią opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom Europejskich Ram Kwalifikacji (...) sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach (Dz.U. 2016 poz. 64)

Specjalista (Спеціаліст) – przed wprowadzeniem reformy systemu edukacji w 2014 r., dyplom specjalisty był wydawany w Ukrainie po ukończeniu studiów jednolitych oraz niektórych kierunków studiów II stopnia, Ostatni nabór na kształcenie prowadzące do jego uzyskania nastąpił w 2016 r. Obecnie tytuł ten jest w Ukrainie uznawany za równoważny z tytułem magistra. W Polsce zarówno dyplom magistra jak i specjalisty wydany w Ukrainie przed dniem 20 czerwca 2006 r jest uważany za równoważny z polskim odpowiednikiem na podstawie umów międzynarodowych. W przypadku dokumentów wydanych później konieczna jest ich nostryfikacja (ENIC – NARIC Polska, 2023).

Specjalność – wynik podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część zadań o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagających pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki (DRP MRiPS, 2023).

Ukraińska Rama Kwalifikacji – krajowa NQF (National Qualification Framework) – została

wprowadzona w 2011 r. W 2020 r. jej poziomy zostały dostosowane do ERK/ EQF (Europejskiej Ramy Kwalifikacji), choć nadal istnieją między nimi różnice (European Training Foundation, 2023). Odniesienia do ERK / EQF jakie pojawiają się w tej analizie mają więc czasem charakter orientacyjny.

Uprawnienie zawodowe – podstawowy element prawa podmiotowego, który wiąże się z faktem posiadania określonego zawodu. W praktyce wyróżnienie uprawnień zawodowych następuje w przypadku występowania zawodów regulowanych, czyli tam, gdzie stawiane są warunki przystąpienia do zawodu (Hasła LEX, na: profinfo.pl).

Walidacja – sprawdzenie, czy osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, niezależnie od sposobu uczenia się tej osoby, osiągnęła wyodrębnioną część lub całość efektów uczenia się wymaganych dla tej kwalifikacji (Dz.U. 2016 poz. 64).

Zawód – zbiór zadań zawodowych wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kompetencji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki (DRP MRiPS, 2023).

Zadanie zawodowe – wycinek / etap pracy wynikający z pełnionych funkcji i obowiązków, na który składają się określone czynności zmierzające do osiągnięcia celu (Gruza & Hordyjewicz, 2014).

Zbiór zawodów – w kontekście tej analizy rozumiany jest jako pojęcie szersze niż grupa zawodów. Ze względu na różnice występujące pomiędzy międzynarodowymi (w tym unijnymi) klasyfikacjami a klasyfikacją polską czy ukraińską, konieczne stało się znalezienie pojęcia szerszego, tak aby możliwe było dokładne zmapowanie, jakie zawody występują w danym obszarze tematycznym oraz w pełni oddać występujące pomiędzy nimi podobieństwa i różnice.

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji – rejestr publiczny (...) ewidencjonujący kwalifikacje włączone do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (Dz.U. 2016 poz. 64)

1. DANE IDENTYFIKACYJNE ZBIORU

1.1. Nazwy i kody grup zawodów opisanych w zbiorze

Zbiór zawodów *Kierowcy i mechanicy* zawiera wybrane zawody usytuowane w następujących grupach (według krajowych i międzynarodowych klasyfikacji):

POLSKA KLASYFIKACJA ZAWODÓW I SPECJALNOŚCI NA POTRZEBY RYNKU PRACY – WG STANU NA DZIEŃ 1 STYCZNIA 2023	ISCO-08	ESCO	WEDŁUG OBECNEJ KLASYFIKACJI UKRAIŃSKIEJ (OPARTEJ CZĘŚCIOWO NA ISCO-88)
8331 Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	8331 Bus and tram drivers	8331 Bus and tram drivers	8232 Водії тролейбусів, трамваїв та робітники з обслуговування тролейбусів та трамваїв
8332 Kierowcy samochodów ciężarowych	8332 Heavy truck and lorry drivers	8332 Heavy truck and lorry drivers	Nie ma odpowiednika
8322 Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	8322 Car, taxi and van drivers	8322 Car, taxi and van drivers	8322 Водії автотранспортних засобів та робітники з обслуговування автотранспортної техніки
7231 Mechanicy pojazdów samochodowych	7231 Motor vehicle mechanics and Repairers	7231 Motor vehicle mechanics and Repairers	7231 Механіки та монтажники моторних транспортних засobів
3115 Technicy mechanicz	3115 Mechanical engineering Technicians	3115 Mechanical Engineering Technicians	3115 Технічні фахівці – механіки

Broszura nie opisuje wszystkich zawodów, które znajdują się w wyżej wymienionych grupach klasyfikacyjnych, a jedynie te wybrane. Wynika to z metodologii przyjętej dla tej analizy porównawczej. Jej punktem wyjścia były zawody deficytowe na polskim rynku pracy, dla których poszukiwano zawodów bardzo podobnych lub pokrewnych w Ukrainie. Ostatecznie analiza objęła te z nich, dla których istnieją formalne opisy lub standardy zawodowe. Szczegółowe uzasadnienie takiego podejścia zawiera raport podsumowujący komponent *Rynek pracy w projekcie Wsparcie techniczne w celu ułatwienia integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich w Polsce, w tym osób uciekających z Ukrainy*.

1.2. Nazwy i kody poszczególnych zawodów w zbiorze

PL	UA
<ul style="list-style-type: none"> • Kierowca autobusu (833101) • Kierowca trolejbusu (833102) • Kierowca autocysterny (833201) • Kierowca ciągnika siodłowego (833202) • Kierowca samochodu ciężarowego (833203) • Kierowca mechanik (832201) • Mechanik autobusów (723101) • Mechanik pojazdów samochodowych (723103) • Mechanik samochodów ciężarowych (723104) • Mechanik samochodów osobowych (723105) • Monter samochodowej instalacji gazowej (LPG) (723106) • Mechanik motocyklowy (723107) • Technik pojazdów samochodowych (311513) 	<ul style="list-style-type: none"> • Водій тролейбуса <p>WYMOWA <i>Wodij trolejbusa</i> TŁUMACZENIE Kierowca trolejbusu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Водій автотранспортних засобів <p>WYMOWA <i>Wodij awtotransportnych zasobiw</i> TŁUMACZENIE Kierowca pojazdów silnikowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Водій автоцистерни <p>WYMOWA <i>wodij awtocysterny</i> TŁUMACZENIE Kierowca autocysterny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Водій автотранспортних засобів категорії D / підкатегорії D1 <p>WYMOWA <i>Wodij awtotransportnych zasobiw katehoriji D / pidkatehoriji D1</i> TŁUMACZENIE Kierowca pojazdów kategorii D / podkategorii D1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Водій автотранспортних засобів категорії C / підкатегорії C1 <p>WYMOWA <i>Wodij awtotransportnych zasobiw katehoriji C / pidkatehoriji C1</i> TŁUMACZENIE Kierowca pojazdów kategorii C / podkategorii C1</p>

- **Водій автотранспортних засобів категорії CE / підкатегорії C1E**

WYMOWA *Wodij awtotransportnych zasobiw katehoriji CE / pidkatehoriji C1E*

TŁUMACZENIE **Kierowca pojazdów kategorii CE / podkategorii C1E**

- **Водій автотранспортних засобів категорії B**

WYMOWA *Wodij awtotransportnych zasobiw katehoriji B*

TŁUMACZENIE **Kierowca pojazdów kategorii B**

- **Водій механік**

WYMOWA *Wodij mechanik*

TŁUMACZENIE **Kierowca mechanik**

- **Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів**

WYMOWA *slusar z remontu kolisnych transportnych zasobiw*

TŁUMACZENIE **Mechanik naprawy pojazdów**

- **Механік з ремонту мототехніки**

WYMOWA *Mechanik z remontu mototechniky*

TŁUMACZENIE **Mechanik motocyklowy**

- **слюсар з паливної апаратури колісних транспортних засобів**

WYMOWA *slusar z paliwnoji aparatury kolisnych ransportnych zasobiw*

TŁUMACZENIE **Mechanik urządzeń paliwowych pojazdów**

1.3. Мапа збору

Zawody związane z kierowaniem pojazdami, zarówno w Polsce, jak i w Ukrainie wymagają posiadania odpowiednich uprawnień. Są to ZAWODY REGULOWANE.

W Polsce, wykonywanie tych zawodów wiąże się z posiadaniem wymaganej kategorii prawa jazdy:

kategoria **C1** uprawnia do kierowania:

- pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t i nieprzekraczającej 7,5 t, z wyjątkiem autobusu,
- zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o którym mowa w lit. a, oraz z przyczepy lekkiej,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM (tj. motorowerem i czterokołowcem lekkim);

kategoria **C** uprawnia do kierowania:

- pojazdem samochodowym o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t, z wyjątkiem autobusu,
- zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o którym mowa w lit. a, oraz z przyczepy lekkiej,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM;

kategoria **D1** uprawnia do kierowania:

- autobusem przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 17 osób łącznie z kierowcą, o długości nieprzekraczającej 8 m,
- zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o którym mowa w lit. a, oraz z przyczepy lekkiej,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM;

kategoria **D** uprawnia do kierowania:

- autobusem,
- zespołem pojazdów złożonym z pojazdu, o którym mowa w lit. a, oraz z przyczepy lekkiej,
- pojazdami określonymi dla prawa jazdy kategorii AM;

kategoria **C+E** i **D+E** – pojazdem określonym odpowiednio w prawie jazdy kategorii C lub D, łącznie z przyczepą (przyczepami)

kategoria **C1+E** – zespołem pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 12 t, składającym się z pojazdu ciągnącego określonego w prawie jazdy kategorii C1 i przyczepy;

kategoria **D1+E** – zespołem pojazdów składającym się z pojazdu ciągnącego określonego w prawie jazdy kategorii D1 i przyczepy;

kategoria **C+E** i **D** – zespołem pojazdów określonych w prawie jazdy kategorii D+E.

W Ukrainie:

- kierowca pojazdów silnikowych kategorii **C1** może kierować pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej od 3500 kg do 7500 kg;

- kierowca pojazdów silnikowych kategorii **C** może kierować pojazdami o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 7500 kg;
- kierowca pojazdów silnikowych kategorii **D1** może kierować pojazdami o maksymalnej liczbie 16 miejsc siedzących, nie licząc kierowcy;
- kierowca pojazdów silnikowych (autobusów) kategorii **D** może kierować pojazdami o liczbie miejsc siedzących przekraczającej 16 miejsc;
- kierowca pojazdów silnikowych kategorii **C1E** może kierować zespołem pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 12 ton, składającym się z pojazdu ciągnącego o dopuszczalnej masie całkowitej od 3500 kg do 7500 kg;
- kierowca pojazdów silnikowych kategorii **D1E** może kierować zespołem pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 12 ton, składającym się z pojazdu ciągnącego o maksymalnej liczbie 16 miejsc siedzących (nie licząc kierowcy) i przyczepy.

W wyniku porównania zawodów mechaników należy zauważyć, że czynności zawodowe w tych zawodach w PL i UA są podobne. Różnice można dostrzec w nazewnictwie niektórych zawodów, gdzie np. w ukraińskim zawodzie „mechanik naprawy” są wyodrębnione kategorie, a zakresy czynności zawodowych w poszczególnych kategoriach odpowiadają różnym zawodom w Polsce.

Analiza zawodów w zbiorze wykazała:

- duże podobieństwo zawodów i zakresu czynności zawodowych kierowców pojazdów, które wynika przede wszystkim z bardzo podobnych wymogów co do uprawnień do kierowania pojazdami,
- duże podobieństwo czynności zawodowych w ramach zawodów mechaników różnych rodzajów pojazdów.

Porównanie ogólnych zadań zawodowych

OGÓLNE CZYNNOŚCI ZAWODOWE		(PL) KIEROWCA TROLEJBUSU	(UA) 0 KIEROWCA TROLEJBUSU	(PL) KIEROWCA AUTOBUSU	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII D/ PODKAT. D1	(PL) KIEROWCA AUTOCYSTERNY	(UA) KIEROWCA AUTOCYSTERNY	(PL) KIEROWCA CIĄGNIKA SIODŁOWEGO	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII CE	(PL) KIEROWCA SAMOCHODU CIĘŻAROWEGO	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII C/ PODKAT. C1	(PL) KIEROWCA MECHANIK	(UA) KIEROWCA MECHANIK
KIEROWCY	prowadzenie pojazdów samochodowych												
	sprawdzenie stanu technicznego pojazdu przed wyjazdem												
	usuwanie prostych usterek technicznych												
	przewożenie pasażerów												
	tankowanie pojazdu												
	prowadzenie dokumentacji przejazdu												
	zabezpieczanie przewożonego ładunku												
	przewóz towarów zapewniający bezpieczeństwo												
	codzienna obsługa pojazdu												
	wykonywanie napraw pojazdów												

		OGÓLNE CZYNNOŚCI ZAWODOWE													
		(PL) MECHANIK AUTOBUSÓW	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW	(PL) MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW	(PL) MECHANIK SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW	(PL) MECHANIK SAMOCHODÓW OSOBOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW	(PL) MECHANIK MOTOCYKLOWY	(UA) MECHANIK MOTOCYKLOWY	(PL) TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW	MONTER SAMOCHODOWEJ INSTALACJI GAZOWEJ (OPG)	(UA) MECHANIK URZĄDZEŃ PALIWOWYCH POJAZDÓW
MECHANICY	ustalenie przyczyn usterek i uszkodzeń pojazdu														
	demontaż i montaż podzespołów i zespołów														
	testowanie po dokonaniu naprawy														
	kontrola ogólnego stanu technicznego pojazdu														
	montowanie podzespołów samochodowej instalacji gazowej														
	Testowanie, przeglądy, regulacja instalacji gazowej														

2. ANALIZA PORÓWNAWCZA POSZCZEGÓLNYCH ZAWODÓW W ZBIORZE

2.1. (PL) Kierowca trolejbusu • (UA) Kierowca trolejbusu (Водії тролейбусів)

2.1.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Kierowca trolejbusu (833102)	Водії тролейбусів WYMOWA <i>Wodij trolejbusa</i> TŁUMACZENIE Kierowca trolejbusu

2.1.2. Podobieństwa i różnice (PL) Kierowca trolejbusu i (UA) Kierowca trolejbusu

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na prowadzeniu trolejbusów. Podobne zadania zawodowe. W Polsce wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii D oraz świadectwo kwalifikacji zawodowej.

2.1.3. Opis czynności zawodowych

(PL) KIEROWCA TROLEJBUSU	(UA) KIEROWCA TROLEJBUSU
Synteza: kierowca trolejbusu prowadzi pojazd z silnikiem elektrycznym zasilanym prądem z sieci trakcyjnej, baterii trakcyjnych lub prądotwórczego silnika spalinowego, przystosowany do przewozu powyżej 10 osób w komunikacji miejskiej (zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym trolejbus to autobus przystosowany do zasilania energią elektryczną z sieci trakcyjnej).	Synteza: kierowca trolejbusu prowadzi pojazdy zgodnie z zasadami bezpieczeństwa obowiązującym w zajezdni i na linii.

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) KIEROWCA TROLEJBUSU	(UA) KIEROWCA TROLEJBUSU
<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie stanowiska pracy • sprawdzanie stanu technicznego trolejbusu • prowadzenie dokumentacji przewozowej • kierowanie trolejbusem • przewożenie pasażerów 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonywanie prac przygotowawczych przed wyjazdem na linię i po powrocie do bazy • kierowanie trolejbusem • przewożenie pasażerów, w tym kontrolowanie przestrzegania zasad wsiadania i wysiadania z pojazdu • usuwanie prostych usterek powstałych podczas pracy na linii • wnioskowanie o usunięcie awarii

2.1.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) KIEROWCA TROLEJBUSU	(UA) KIEROWCA TROLEJBUSU
POZIOM NQF	POZIOM NQF
Ukończenie szkolenia w celu uzyskania prawa jazdy kat. D oraz świadectwo kwalifikacji na przewóz osób; szkolenia u pracodawcy (np. szkolenie uprawniające do zajmowania się eksploatacją urządzeń instalacji i sieci, obsługi trolejbusu, urządzeń dodatkowych oraz sieci trakcyjnej).	Posiadanie min. wykształcenia podstawowego i odbycie szkolenia i min. rok doświadczenia zawodowego w zawodzie o charakterze technicznym.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Prawo jazdy kategorii D.	Ukończone szkolenie, doświadczenie zawodowe (w zależności od kategorii (kategoria 1–3 kierowcy trolejbusu)).

2.1.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Kierowca trolejbusu

W Polsce kierowca trolejbusu musi posiadać prawo jazdy kategorii D oraz świadectwo kwalifikacji zawodowej.

Pracodawcy mogą preferować osoby z wykształceniem zawodowym na kierunkach związanych z budową i naprawą pojazdów (kwalifikacja cząstkowa: obsługa, diagnozowanie oraz naprawa pojazdów samochodowych – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13366).

2.2. (PL) Kierowca autobusu • (UA) Kierowca pojazdów kategorii D / podkategorii D1 (Водій автотранспортних засобів категорії D / підкатегорії D1)

2.2.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Kierowca autobusu (833101)	Водій автотранспортних засобів категорії D / підкатегорії D1 WYMOWA <i>Wodij awtotransportnych zasobiw katehoriji D / pidkatehoriji D1</i> TŁUMACZENIE Kierowca pojazdów kategorii D / podkategorii D1

2.2.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Kierowca autobusu i (UA) Kierowca pojazdów kategorii D/ podkategorii D1

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na prowadzeniu autobusów. Analogiczne zadania zawodowe.

2.2.3. Opis czynności zawodowych

(PL) KIEROWCA AUTOBUSU	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII D/PODKATEGORII D1
Synteza: prowadzi pojazdy samochodowe przeznaczone do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą.	Synteza: prowadzi autobusy z nie więcej niż 16 miejscami nie wliczając miejsca kierowcy (podkategoria D1) lub z więcej niż 16 miejscami nie wliczając miejsca kierowcy (kategoria D).

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) KIEROWCA AUTOBUSU	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII D/PODKATEGORII D1
<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie stanowiska pracy zgodnie z przepisami prawa pracy i BHP • sprawdzanie stanu technicznego pojazdu przed wyjazdem • przygotowanie autobusu do jazdy (w tym codzienna obsługa) • dbanie o bezpieczeństwo własne, pasażerów i innych uczestników drogi • sprzedawanie biletów pasażerom • obsługa pasażerów zgodnie z instrukcją operatora / przewoźnika • kierowanie autobusem zgodnie z przepisami ruchu drogowego i posiadanymi uprawnieniami • przestrzeganie czasu prowadzenia pojazdu, przerw oraz odpoczynku • dostosowywanie się do poleceń dyspozytora ruchu i organizatora transportu oraz innych organów kontrolnych • prowadzenie dokumentacji przewozu oraz dokumentacji autobusu • tankowanie pojazdu (o ile nie wymaga dodatkowych uprawnień) • usuwanie bądź zgłaszanie usterek powstałych podczas jazdy • zabezpieczenie pojazdu przed kradzieżą, uruchomieniem lub użyciem przez niepowołane osoby 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawdzanie stanu technicznego pojazdu przed wyjazdem • dbanie o bezpieczeństwo pasażerów • sprzedawanie biletów (pod nieobecność konduktora) • usuwanie prostych usterek technicznych, które pojawiły się w trakcie pracy • codzienna obsługa pojazdu w związku z pracą zmianową • tankowanie pojazdu • przygotowywanie wymaganej dokumentacji przejazdów • kierowanie autobusem zgodnie z przepisami ruchu drogowego i posiadanymi uprawnieniami

2.2.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) KIEROWCA AUTOBUSU	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII D/PODKATEGORII D1
POZIOM NQF	POZIOM NQF
Min. wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne; posiadanie uprawnień do kierowania autobusem	Wykształcenie średnie ogólne; przygotowanie zawodowe w ośrodku szkolącym kierowców do kierowania pojazdami, o odpowiedniej kategorii
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Prawo jazdy uprawniające do prowadzenia autobusów, tj. kategorii D, D1 (D1 – w przypadku autobusu przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 17 osób łącznie z kierowcą, o długości nieprzekraczającej 8 m), D+E, D1+E; świadectwo kwalifikacji zawodowej.	Prawo jazdy uprawniające do prowadzenia autobusów, tj. kategorii D, D1 (D1 – w przypadku autobusu przeznaczonego konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 17 osób łącznie z kierowcą), D+E, D1+E; świadectwo kwalifikacji zawodowej.

2.2.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL)

Zawód kierowcy autobusu jest zawodem regulowanym w Polsce. Osoba ubiegająca się o wykonywanie tego zawodu powinna mieć przynajmniej wykształcenie na poziomie szkoły podstawowej lub gimnazjum (obowiązek szkolny) oraz musi posiadać uprawnienie do kierowania autobusami i świadectwo kwalifikacji zawodowej.

Pracodawcy mogą preferować osoby z wykształceniem zawodowym na kierunkach związanych z budową i naprawą pojazdów (kwalifikacja cząstkowa: obsługa, diagnozowanie oraz naprawa pojazdów samochodowych – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13366).

Organem właściwym w sprawach uznania zagranicznego świadectwa potwierdzającego posiadanie wykształcenia podstawowego, gimnazjalnego, zasadniczego zawodowego / branżowego lub średniego / branżowego jest kurator oświaty.

Obywatel UA zamierzający podjąć pracę w zawodzie kierowcy powinien złożyć wniosek o wymianę ukraińskiego prawa jazdy na polskie prawo jazdy (wymagany jest dokument potwierdzający legalność pobytu na terytorium RP).

2.3. (PL) Kierowca autocysterny • (UA) Kierowca autocysterny (Водій автоцистерни)

2.3.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Kierowca autocysterny (833201)	(UA) Водій автоцистерни WYMOWA <i>Wodij awtocysterny</i> TŁUMACZENIE Kierowca autocysterny

2.3.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Kierowca autocysterny i (UA) Kierowca autocysterny to:

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na prowadzeniu autocystern. Analogiczne zadania zawodowe.

2.3.3. Opis czynności zawodowych

(PL) KIEROWCA AUTOCYSTERNY	(UA) KIEROWCA AUTOCYSTERNY
Synteza: przewozi produkty w postaci płynnej, sypkiej lub gazowej troszcząc się o stan techniczny pojazdu oraz cysterny i sprawność wyposażenia.	Synteza: ładuje, przewozi i rozładowuje produkty w sposób odpowiedni do rodzaju transportowanej substancji, kontrolując ich stan podczas transportu.

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) KIEROWCA AUTOCYSTERNY	(UA) KIEROWCA AUTOCYSTERNY
<ul style="list-style-type: none"> • sprawdzanie stanu technicznego autocysterny • planowanie przewozu autocysterną na podstawie analizy dokumentacji przewozowej • oznakowywanie pojazdu i cysterny	<ul style="list-style-type: none"> • sprawdzenie stanu technicznego cysterny • planowanie przewozu ładunków w oparciu o dokumentację transportową • załadunek zbiorników

(PL) KIEROWCA AUTOCYSTERNY	(UA) KIEROWCA AUTOCYSTERNY
<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie dokumentacji przewozowej • napełnianie cysterny • opróżnianie cysterny • kierowanie autocysterną zgodnie z zasadami i przepisami ruchu drogowego • kontrolowanie parametrów fizycznych przewożonych substancji za pomocą aparatury pomiarowej 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie cysterny do transportu i jej prawidłowe oznakowanie • transport powierzonych ładunków autocysternami zgodnie z przepisami ruchu drogowego • prowadzenie dokumentacji dotyczącej transportu towarów z wykorzystaniem aparatury kontrolno-pomiarowej • rozładunek cystern • organizacja pracy zgodnie z zasadami ochrony pracy, bezpieczeństwa, wymagań przeciwpożarowych i ochrony środowiska

2.3.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) KIEROWCA AUTOCYSTERNY	(UA) KIEROWCA AUTOCYSTERNY
POZIOM NQF	POZIOM NQF
Min. wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne;	Pożądane wykształcenie zawodowe;
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Prawo jazdy kat. C , C+E (kierowanie zespołem pojazdów), świadectwo kwalifikacji zawodowej, uprawnienia ADR na cysterny, uprawnienia do obsługi urządzeń do napełniania i opróżniania zbiorników transportowych, książeczka zdrowia do celów sanitarno-epidemiologicznych w przypadku przewożenia materiałów spożywczych.	Posiadanie uprawnień do kierowania pojazdami kat. C, CE; przygotowanie do obsługi cystern. W przypadku towarów niebezpiecznych – kwalifikacje do przewozu materiałów niebezpiecznych cysternami.
DODATKOWE INFORMACJE	
Uprawnienia do kierowania pojazdem w różnych kategoriach są potwierdzane przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego. Uprawnienia ADR można uzyskać w ośrodkach szkolenia wpisanych do rejestru w Urzędach Marszałkowskich	

DODATKOWE INFORMACJE

(są opublikowane na stronach Transportowego Dozoru Technicznego).

Uprawnienia do obsługi urządzeń do napełniania i opróżniania urządzeń ciśnieniowych można uzyskać po zdaniu egzaminu przez Komisją Transportowego Dozoru Technicznego.

2.3.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL)

Zawód kierowcy autocysterny jest zawodem regulowanym w Polsce. Osoba ubiegająca się o wykonywanie tego zawodu powinna mieć przynajmniej wykształcenie na poziomie szkoły podstawowej lub gimnazjum (obowiązek szkolny) oraz musi posiadać uprawnienie do kierowania pojazdem odpowiedniej kategorii i świadectwo kwalifikacji zawodowej.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu kierowcy autocysterny można uzyskać w zawodzie pokrewnym np. kierowca mechanik (kwalifikacja pełna – kierowca mechanik https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12989), bądź w ramach kwalifikacji częściowej – Eksploatacja środków transportu drogowego (https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13454, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13496, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12153).

Organem właściwym w sprawach uznania zagranicznego świadectwa potwierdzającego posiadanie wykształcenia podstawowego, gimnazjalnego, zasadniczego zawodowego / branżowego lub średniego / branżowego jest kurator oświaty.

Obywatel UA zamierzający podjąć pracę w zawodzie kierowcy powinien złożyć wniosek o wymianę ukraińskiego prawa jazdy na polskie prawo jazdy (wymagany jest dokument potwierdzający legalność pobytu na terytorium RP).

2.4. (PL) Kierowca ciągnika siodłowego • (UA) Kierowca pojazdów kategorii CE / podkategorii C1E (Водій автотранспортних засобів категорії CE / підкатегорії C1E)

2.4.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Kierowca ciągnika siodłowego (833202)	Водій автотранспортних засобів категорії CE / підкатегорії C1E Вимова <i>Wodij awtotransportnych zasobiw katehoriji CE / pidkatehoriji C1E</i> ТЛУМАЧЕННЯ Kierowca pojazdów kategorii CE / podkategorii C1E

2.4.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Kierowca ciągnika siodłowego i (UA) Kierowca pojazdów silnikowych kategorii CE/ podkategorii C1E to:

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na prowadzeniu ciągników siodłowych. Analogiczne zadania zawodowe.

2.4.3. Opis czynności zawodowych

(PL) KIEROWCA CIĄGNIKA SIODŁOWEGO	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII CE/ PODKATEGORII C1E
Synteza: wykonuje usługi przewozowe polegające na transporcie różnego rodzaju ładunków w komunikacji krajowej i zagranicznej. Prowadzi pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 tony, z wyjątkiem autobusów.	Synteza: prowadzi ciągniki siodłowe, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami do kierowania pojazdami silnikowymi.

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) KIEROWCA CIĄGNIKA SIODŁOWEGO	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII CE/ PODKATEGORII C1E
<ul style="list-style-type: none"> • kierowanie zespołem pojazdów (ciągnik i naczepa) • wykonywanie czynności obsługowych oraz usuwanie drobnych usterek ciągnika siodłowego i naczepy • wykonywanie usług przewozowych • zabezpieczanie ciągnika siodłowego przed uruchomieniem i niechcianym użyciem przez osoby niepowołane oraz pojazdu i przewożonego ładunku przed kradzieżą • zabezpieczanie przewożonego na naczepie ładunku przed ewentualnym zniszczeniem oraz przemieszczaniem się w czasie jazdy 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie wymogów przepisów ruchu drogowego oraz zasad przewozu towarów, pasażerów i bagażu • zapewnienie właściwego stanu technicznego pojazdu • sprawdzanie stanu technicznego pojazdu przed wyjazdem na trasę i po powrocie • zabezpieczenie pojazdu w związku z systemem zmianowym pracy • przygotowanie pojazdu do załadunku i rozładunku • kontrolowanie prawidłowości załadunku, rozmieszczenia i zabezpieczenia towarów • usuwanie drobnych usterek samochodu powstałych podczas jazdy • tankowanie pojazdu • prowadzenie dokumentacji przewozowej

2.4.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) KIEROWCA CIĄGNIKA SIODŁOWEGO	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII CE/ PODKATEGORII C1E
POZIOM NQF	POZIOM NQF
Min. wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne; posiadanie uprawnień do kierowania autobusem	Wykształcenie średnie ogólne; przygotowanie zawodowe w ośrodku szkolącym kierowców do kierowania pojazdami o odpowiedniej kategorii
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Prawo jazdy kategorii C+E1, prawo jazdy kategorii C1+E w przypadku kierowania zespołem pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 12 t, – Świadectwo Kwalifikacji Zawodowej wydawanego na podstawie ukończonego kursu na przewóz rzeczy;	Prawo jazdy uprawniające do prowadzenia pojazdów, tj. kategorii CE, C1E, Świadectwo Kwalifikacji Zawodowej.

DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

zaświadczenia o ukończonych kursach specjalistycznych związanych z przewozem np. materiałów niebezpiecznych – ADR1 , produktów łatwo psujących się, żywych zwierząt i innych.

DODATKOWE INFORMACJE

Szkolenia na prawo jazdy odpowiedniej do zawodu kategorii i kursy na przewóz rzeczy prowadzą ośrodki szkolenia kierowców. Uprawnienia do kierowania pojazdem w różnych kategoriach potwierdzane są przez Wojewódzkie Ośrodki Ruchu Drogowego. Po zatrudnieniu w zawodzie kierowca ciągnika siodłowego pracodawca przeprowadza szkolenie pracownika w zakresie obsługi dodatkowych urządzeń oraz przewozu materiałów specyficznych.

W przypadku transportu towarów niebezpiecznych, specjalne szkolenie zgodnie ze standardowymi programami szkolenia w zakresie transportu towarów niebezpiecznych oraz co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe w danej kategorii.

2.4.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Kierowca ciągnika siodłowego

Zawód kierowcy ciągnika siodłowego jest zawodem regulowanym w Polsce. Osoba ubiegająca się o wykonywanie tego zawodu powinna mieć przynajmniej wykształcenie na poziomie szkoły podstawowej lub gimnazjum (obowiązek szkolny) oraz musi posiadać uprawnienie do kierowania autobusami i świadectwo kwalifikacji zawodowej.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu kierowcy ciągnika siodłowego można uzyskać w zawodzie pokrewnym np. kierowca mechanik (kwalifikacja pełna – kierowca mechanik https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12989), bądź w ramach kwalifikacji częściowej – Eksploatacja środków transportu drogowego – (kwalifikacja częściowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13454, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13496, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12153).

Organem właściwym w sprawach uznania zagranicznego świadectwa potwierdzającego posiadanie wykształcenia podstawowego, gimnazjalnego, zasadniczego zawodowego / branżowego lub średniego / branżowego jest kurator oświaty.

Obywatel UA zamierzający podjąć pracę w zawodzie kierowcy powinien złożyć wniosek o wymianę ukraińskiego prawa jazdy na polskie prawo jazdy (wymagany jest dokument potwierdzający legalność pobytu na terytorium RP).

2.5. (PL) Kierowca samochodu ciężarowego • (UA) Kierowca pojazdów kategorii C / podkategorii C1 (Водій автотранспортних засобів категорії C / підкатегорії C1)

2.5.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Kierowca samochodu ciężarowego (833203)	Водій автотранспортних засобів категорії C / підкатегорії C1 Вимова <i>Wodij awtotransportnych zasobiw katehoriji C / pidkatehoriji C1</i> ТЛУМАЧЕНІЕ Kierowca pojazdów kategorii C / podkategorii C1

2.5.2. Podobieństwa i różnice

PL) Kierowca samochodu ciężarowego i (UA) Kierowca pojazdów silnikowych kategorii C/ podkategorii C1 to:

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na prowadzeniu samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony. Porównywalne zadania zawodowe.

2.5.3. Opis czynności zawodowych

(PL) KIEROWCA SAMOCHODU CIĘŻAROWEGO	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII C / PODKATEGORII C1
Synteza: prowadzi pojazdy w ruchu krajowym oraz międzynarodowym. Wykonuje czynności związane z przygotowaniem pojazdu do przewozu, prowadzeniem prac załadunkowych i rozładunkowych, należywym wykonaniem przewozu na wyznaczonych trasach.	Synteza: prowadzi pojazdy przeznaczone do przewozu towarów: kategoria C – o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 7500 kg, kategoria C1 – o dopuszczalnej masie całkowitej od 3500 kg do 7500 kg

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) KIEROWCA SAMOCHODU CIĘŻAROWEGO	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII C / PODKATEGORII C1
<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie stanowiska pracy • sprawdzanie stanu technicznego pojazdu • prowadzenie dokumentacji przewozowej • kierowanie pojazdem zgodnie z techniką jazdy i przepisami ruchu drogowego • wykonywanie przewozu w sposób zapewniający bezpieczeństwo towarów • zabezpieczanie samochodu przed kradzieżą, uruchomieniem i użyciem przez osoby niepowołane • usuwanie drobnych usterek samochodu powstałych podczas jazdy 	<ul style="list-style-type: none"> • przestrzeganie wymogów przepisów ruchu drogowego oraz zasad przewozu towarów, pasażerów i bagażu • zapewnienie właściwego stanu technicznego pojazdu • sprawdzanie stanu technicznego pojazdu przed wyjazdem na trasę i po powrocie • zabezpieczenie pojazdu w związku z systemem zmianowym pracy • przygotowanie pojazdu do załadunku i rozładunku • kontrolowanie prawidłowości załadunku, rozmieszczenia i zabezpieczenia towarów • usuwanie drobnych usterek samochodu powstałych podczas jazdy • tankowanie pojazdu • prowadzenie dokumentacji przewozowej

2.5.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) KIEROWCA SAMOCHODU CIĘŻAROWEGO	(UA) KIEROWCA POJAZDÓW KATEGORII C / PODKATEGORII C1
POZIOM NQF	POZIOM NQF
Min. wykształcenie podstawowe lub gimnazjalne; posiadanie uprawnień do kierowania autobusem	Wykształcenie średnie ogólne; przygotowanie zawodowe w ośrodku szkolącym kierowców do kierowania pojazdami o odpowiedniej kategorii
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Prawo jazdy, które uprawnia do prowadzenia pojazdów o masie powyżej 3,5 tony (kategoria C lub C1 dla pojazdów do 7,5 tony); opcjonalnie prawo jazdy, które uprawnia do prowadzenia pojazdów z przyczepą (kategoria C+E lub C1+E); Świadectwo Kwalifikacji Zawodowej	Prawo jazdy uprawniającego do prowadzenia pojazdów ciężarowych (kategoria C – o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 7500 kg, kategoria C1 – o dopuszczalnej masie całkowitej od 3500 kg do 7500 kg); Świadectwo Kwalifikacji

DODATKOWE INFORMACJE

Dla kierowcy pracującego w transporcie międzynarodowym preferowana jest znajomość języka obcego w stopniu umożliwiającym komunikację.

W przypadku transportu towarów niebezpiecznych, specjalne szkolenie zgodnie ze standardowymi programami szkolenia w zakresie transportu towarów niebezpiecznych oraz co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe w danej kategorii.

2.5.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Kierowca samochodu ciężarowego

Zawód kierowcy samochodu ciężarowego jest zawodem regulowanym w Polsce. Osoba ubiegająca się o wykonywanie tego zawodu powinna mieć przynajmniej wykształcenie na poziomie szkoły podstawowej lub gimnazjum (obowiązek szkolny) oraz musi posiadać uprawnienie do kierowania autobusami i świadectwo kwalifikacji zawodowej.

Kompetencje przydatne do wykonywania zawodu kierowcy samochodu ciężarowego można uzyskać w zawodzie pokrewnym np. kierowca mechanik (kwalifikacja pełna – kierowca mechanik https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12989), bądź w ramach kwalifikacji częściowej – Eksploatacja środków transportu drogowego – drogowego (kwalifikacja częściowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13454, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13496, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12153). Atutem mogą być także umiejętności z zakresu budowy i naprawy pojazdów samochodowych (kwalifikacja częściowa: obsługa, diagnozowanie oraz naprawa pojazdów samochodowych – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13366).

Organem właściwym w sprawach uznania zagranicznego świadectwa potwierdzającego posiadanie wykształcenia podstawowego, gimnazjalnego, zasadniczego zawodowego / branżowego lub średniego / branżowego jest kurator oświaty.

Obywatel UA zamierzający podjąć pracę w zawodzie kierowcy powinien złożyć wniosek o wymianę ukraińskiego prawa jazdy na polskie prawo jazdy (wymagany jest dokument potwierdzający legalność pobytu na terytorium RP).

2.6. (PL) Kierowca mechanik • (UA) Kierowca mechanik (Водій-механік)

2.6.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Kierowca mechanik (832201)	Водій механік WYMOWA <i>Wodij mechanik</i> TŁUMACZENIE Kierowca mechanik

2.6.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Kierowca mechanik i (UA) Kierowca mechanik

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na prowadzeniu i naprawie pojazdów. Analogiczne zadania zawodowe.

2.6.3. Opis czynności zawodowych

(PL) KIEROWCA MECHANIK	(UA) KIEROWCA MECHANIK
Synteza: prowadzi pojazdy samochodowe lub zespoły pojazdów zgodnie z posiadanymi uprawnieniami, a także wykonuje obsługę i niezbędne naprawy pojazdów samochodowych; wykonywanie usług przewozowych ludzi i towarów w transporcie krajowym i międzynarodowym.	Synteza: prowadzi pojazdy zgodnie z posiadanymi uprawnieniami, a także sprawdza stan techniczny i dokonuje napraw pojazdów.

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) KIEROWCA MECHANIK	(UA) KIEROWCA MECHANIK
<ul style="list-style-type: none"> • planowanie optymalnej trasy przejazdu • kierowanie pojazdem lub zespołem pojazdów • prowadzenie dokumentacji pojazdu oraz dokumentacji przewozowej • wykonywanie czynności regulacyjnych i naprawczych pojazdów samochodowych • prowadzenie dokumentacji wykonanej obsługi lub naprawy pojazdów samochodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacja miejsca pracy kierowcy-mechanika, z uwzględnieniem przepisów prawa pracy, zasad ochrony pracy, bezpieczeństwa, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska • optymalne planowanie trasy transportu ładunków • kierowanie pojazdem lub zespołem pojazdów • prowadzenie dokumentacji samochodu i ładunku • przegląd, konserwacja i naprawa samochodów • prowadzenie rejestrów konserwacji lub napraw pojazdów silnikowych

2.6.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) KIEROWCA MECHANIK	(UA) KIEROWCA MECHANIK
POZIOM NQF 3	POZIOM NQF
	Wykształcenie min. podstawowe. Mogą być wymagane świadectwa ukończenia specjalistycznych kursów organizowanych przez ośrodki szkoleniowe dla kierowców
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Absolwent szkoły branżowej prowadzącej kształcenie w zawodzie kierowca mechanik po potwierdzeniu kwalifikacji <i>TDR.01. Eksploatacja środków transportu drogowego</i> może uzyskać dyplom potwierdzający kwalifikację zawodową w zawodzie.	Prawo jazdy uprawniające do prowadzenia pojazdu kategorii B lub wyższej; świadectwo kwalifikacji.
DODATKOWE INFORMACJE	
Kształcenie w zawodzie w systemie oświaty. W Polsce, absolwent szkoły prowadzącej	

DODATKOWE INFORMACJE

kształcenie w zawodzie kierowca mechanik powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji TDR.01. Eksploatacja środków transportu drogowego, tj. przygotowania do kierowania pojazdami samochodowymi w zakresie niezbędnym do uzyskania prawa jazdy kategorii B, C oraz kwalifikacji wstępnej, oceniania stanu technicznego środków transportu drogowego, wykonywania prac związanych z obsługą środków transportu drogowego oraz prac związanych z przewozem drogowym rzeczy.

2.6.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Kierowca mechanik

Kształcenie w szkolnictwie branżowym – branża transportu drogowego (TDR).

Dyplom potwierdzający kwalifikację zawodową w zawodzie kierowca mechanik (kwalifikacja pełna – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12989)

Aby przystąpić do walidacji prowadzącej do uzyskania dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe należy: 1) ukończyć branżową szkołę I stopnia w danym zawodzie lub 2) posiadać wykształcenie zasadnicze branżowe i ukończyć wymagany kwalifikacyjny kurs zawodowy lub 3) posiadać wykształcenie co najmniej zasadnicze branżowe lub zasadnicze zawodowe i co najmniej dwa lata kształcić się lub pracować w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego.

Dyplom zawodowy mogą otrzymać: absolwenci branżowej szkoły I stopnia w danym zawodzie lub absolwenci technikum w zawodzie, w zakres którego wchodzi dany zawód lub osoby, które posiadają wykształcenie średnie lub średnie branżowe i ukończyły kwalifikacyjny kurs zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w danym zawodzie, (prowadzony wyłącznie w formie dziennej lub stacjonarnej) lub osoby, które posiadają wykształcenie średnie lub średnie branżowe i co najmniej dwa lata kształciły się lub pracowały w zawodzie, w którym wyodrębniono daną kwalifikację, oraz zdały egzamin zawodowy w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie: TDR.01 (kwalifikacja cząstkowa – eksploatacja środków transportu drogowego; kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13454).

Możliwe kształcenie na kwalifikacyjnych kursach zawodowych (dla osób dorosłych).

Organem właściwym w sprawach uznania zagranicznego świadectwa potwierdzającego posiadanie wykształcenia podstawowego, gimnazjalnego, zasadniczego zawodowego / branżowego lub średniego / branżowego jest kurator oświaty.

2.7. (PL) Mechanik autobusów • (UA) Mechnik naprawy pojazdów (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів (4-й розряд))

2.7.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Mechanik autobusów (723101)	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів (4-й розряд) <i>Вимова</i> Slusar z remontu kolisnych transportnych zasobiw <i>Tłumaczenie</i> Mechanik naprawy pojazdów (4 kategoria)

2.7.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Mechanik autobusów i (UA) Mechanik naprawy pojazdów (4 kategoria) to:

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na naprawie pojazdów – autobusów. Podobne zadania zawodowe.

2.7.3. Opis czynności zawodowych

(PL) MECHANIK AUTOBUSÓW	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW (4 KATEGORIA)
Synteza: przeprowadza diagnostykę, obsługę, naprawę i konserwację wszelkiego rodzaju autobusów (miejskich, mikrobusów, autokarów), ich układów, podzespołów i zespołów, zgodnie z dokumentacją techniczną i wymogami producentów oraz dokonuje kontroli ogólnego stanu technicznego autobusów.	Synteza: dokonuje naprawy pojazdów, w tym autobusów, układów, podzespołów i zespołów, zgodnie z dokumentacją.

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) MECHANIK AUTOBUSÓW	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW (4 KATEGORIA)
<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie stanowiska warsztatowego • sporządzanie zamówień na nowe części i materiały • sporządzanie dokumentacji z procesu naprawy i obsługi autobusów • diagnozowanie układów i zespołów autobusów • usuwanie wykrytych usterek w autobusach • montowanie podzespołów i zespołów autobusów • kontrolowanie jakości wykonanej naprawy • wykonywanie przeglądów technicznych autobusów • wykonywanie konserwacji elementów autobusów • sprawdzanie stanu technicznego autobusów pod kątem bezpieczeństwa podróży 	<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie układów i zespołów • usuwanie usterek • demontaż i montaż podzespołów i zespołów • testowanie po wykonaniu napraw • identyfikacja i usuwanie usterek ujawnionych podczas testów

2.7.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) MECHANIK AUTOBUSÓW	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW (4 KATEGORIA)
POZIOM NQF	POZIOM NQF
	Wykształcenie zawodowe, szkolenie i doświadczenie zawodowe w zawodzie mechanika napraw pojazdów (naprawy autobusów prowadzi mechanik napraw pojazdów – kategoria 4)
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Mechanik autobusów może potwierdzić swoje kompetencje poprzez zdanie egzaminów przed okręgową komisją egzaminacyjną	Ukończone szkolenie dla mechaników napraw pojazdów.

DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

w ramach kwalifikacji AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego, MG.18 Diagnostowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych, MG.12 Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych, MG.43 Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych.

DODATKOWE INFORMACJE

Nie jest prowadzone kształcenie w tym zawodzie w systemie oświaty.

2.7.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik autobusów

Zawód nie jest zawodem regulowanym w Polsce.

Przy zatrudnianiu w zawodzie **mechanik autobusów** pracodawcy mogą preferować osoby posiadające świadectwo potwierdzające kwalifikacje:

- Eksploatacja środków transportu drogowego (kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13454, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13496, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12153);
- Diagnostowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych (kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12538, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12007);
- Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych (kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12536);
- Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych (kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13367, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12540, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12010).

Dodatковым atutem może być posiadanie świadectwa czeladniczego lub dyplomu mistrzowskiego w zawodzie pokrewnym mechanik pojazdów samochodowych, nadawanego w ramach rzemieślniczego przygotowania zawodowego, po zdaniu egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

Organem właściwym w sprawach uznania zagranicznego świadectwa potwierdzającego posiadanie wykształcenia podstawowego, gimnazjalnego, zasadniczego zawodowego / branżowego lub średniego / branżowego jest kurator oświaty.

2.8. (PL) Mechanik pojazdów samochodowych • (UA) Mechanik naprawy pojazdów (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів)

2.8.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Mechanik pojazdów samochodowych (723103)	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів Вимова <i>Slusar z remontu kolisnych transportnych zasobiw</i> ТЛУМАЧЕННЯ Mechanik naprawy pojazdów

2.8.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Mechanik pojazdów samochodowych i (UA) Mechanik naprawy pojazdów

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na naprawie pojazdów samochodowych. Analogiczne zadania zawodowe.

2.8.3. Opis czynności zawodowych

(PL) MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW
Synteza: konserwuje, wykonuje obsługę techniczną i naprawia silniki oraz zespoły i układy mechaniczne w samochodach osobowych, ciężarowych, autobusach, motocyklach i innych pojazdach silnikowych, z użyciem urządzeń diagnostycznych oraz narzędzi ślusarskich i monterskich.	Synteza: dokonuje naprawy pojazdów – układów, podzespołów i zespołów, zgodnie z dokumentacją.

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH

- przyjmowanie pojazdów do przeglądu lub naprawy oraz sporządzanie protokołów przyjęcia
- sprawdzanie działania pojazdu oraz jego zespołów za pomocą urządzeń diagnostycznych
- ustalanie i usuwanie usterek w zespołach i układach pojazdu
- dokonywanie wymiany płynów eksploatacyjnych pojazdu
- sprawdzanie i ustawianie zbieżności kół pojazdu
- kontrolowanie i ustawianie świateł pojazdu
- wykonywanie prac demontażowo-montażowych, naprawa i regulacja zespołów i podzespołów pojazdu, w tym: silnika i skrzyni biegów, sprzęgła, układu hamulcowego, kierowniczego, zawieszenia i innych
- mycie oraz czyszczenie części i podzespołów
- dorabianie i dopasowywanie części nieznormalizowanych
- sprawdzanie jakości wykonanych prac obsługowo-naprawczych poprzez jazdę próbną oraz za pomocą urządzeń diagnostycznych
- organizowanie, eksploatacja i utrzymywanie w czystości stanowiska pracy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
- wykonywanie rozliczeń kosztów obsługi i napraw

(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW

- diagnozowanie układów i zespołów za pomocą specjalistycznych stanowisk pracy
- usuwanie usterek
- demontaż i montaż podzespołów i zespołów
- testowanie po wykonaniu napraw
- identyfikacja i usuwanie usterek ujawnionych podczas testów

2.8.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) MECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW
POZIOM NQF	POZIOM NQF
	Wykształcenie minimum zawodowe, szkolenie, doświadczenie zawodowe w zawodzie mechanika napraw pojazdów
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Certyfikat kwalifikacji zawodowej	
DODATKOWE INFORMACJE	
Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji <i>MOT.05. Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa pojazdów samochodowych</i> : 1) wykonywania przeglądów podzespołów i zespołów stosowanych w pojazdach samochodowych; 2) diagnozowania stanu technicznego podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych; 3) wykonywania napraw pojazdów samochodowych.	

2.8.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik pojazdów samochodowych

W Polsce zawód nie jest regulowany.

Kwalifikacja pełna – Mechanik pojazdów samochodowych https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12910.

Do egzaminu na kwalifikację MOT.05 przystąpić mogą: 1) uczniowie i absolwenci branżowych szkół I stopnia, uczniowie i absolwenci 4-letnich techników oraz uczniowie, słuchacze i absolwenci szkół policealnych, rozpoczynający kształcenie w klasie I tych szkół od roku 2017/2018, a w kolejnych latach w kolejnych klasach /semestrach tych szkół, 2) uczniowie i absolwenci 5-letniego technikum rozpoczynający kształcenie w klasie I tej szkoły od roku 2019/2020, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół, 3) uczniowie i absolwenci 2-letniej branżowej szkoły II stopnia, rozpoczynający kształcenie w klasie I tej szkoły począwszy od roku szkolnego 2020/2021, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół, 4) osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty, o których

mowa w art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, na których kształcenie rozpocznie się nie wcześniej niż 1 stycznia 2020 r. 5). osoby spełniające warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych – od dnia 1 listopada 2025 r., 6). osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, jeżeli program przyuczenia uwzględniał wymagania w podstawie programowej kształcenia w zawodach, zgłoszonych przez starostę do komisji egzaminacyjnej – od dnia 1 listopada 2025 r.

W zawodzie mechanik pojazdów samochodowych można zdobyć wykształcenie w ramach nauki zawodu w systemie kształcenia rzemieślniczego. Po spełnieniu wymagań formalnych i zdaniu egzaminów można uzyskać tytuł czeladnika a następnie mistrza w zawodzie. Potwierdzenie kompetencji odbywa się w wyniku egzaminu organizowanego przez Izby Rzemieślnicze.

2.9. (PL) Mechanik samochodów ciężarowych • (UA) Mechanik naprawy pojazdów (4–6 klasa) (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів (4–6-й розряд))

2.9.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Mechanik samochodów ciężarowych (723104)	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів (4–6-й розряд) Вимова <i>Slusar z remontu kolisnych transportnych zasobiw</i> ТЛУМАЧЕННЯ Mechanik naprawy pojazdów (4–6 klasa)

2.9.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Mechanik samochodów ciężarowych i (UA) Mechanik naprawy pojazdów (4–6 klasa) to:

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na naprawie pojazdów samochodowych - ciężarowych. Analogiczne zadania zawodowe.

2.9.3. Opis czynności zawodowych

(PL)) MECHANIK SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW (4–6 KLASA)
Synteza: przeprowadza diagnostykę, obsługę, naprawę i konserwację wszelkiego rodzaju samochodów ciężarowych, ich układów, podzespołów i zespołów, zgodnie z dokumentacją techniczną i wymogami producentów oraz dokonuje kontroli ogólnego stanu technicznego pojazdu.	Synteza: dokonuje naprawy pojazdów – układów, podzespołów i zespołów, zgodnie z dokumentacją.

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL)MECHANIK SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW (4–6 KLASA)
<ul style="list-style-type: none"> • przygotowywanie do pracy stanowiska warsztatowego • składanie zamówień na nowe części lub materiały • sporządzanie dokumentacji i rozliczanie kosztów wykonanych prac obsługowo-naprawczych samochodów ciężarowych • diagnozowanie podzespołów i zespołów samochodów ciężarowych • wykonywanie prac demontażowych podzespołów i zespołów samochodów ciężarowych • usuwanie usterek w samochodach ciężarowych • wykonywanie prac montażowych podzespołów i zespołów samochodów ciężarowych • kontrolowanie jakości wykonanej naprawy • przeprowadzanie przeglądów technicznych samochodów ciężarowych • wykonywanie prac konserwacyjnych elementów samochodów ciężarowych 	<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie układów i zespołów za pomocą specjalistycznych stanowisk pracy • usuwanie usterek • demontaż i montaż podzespołów i zespołów • testowanie po wykonaniu napraw • identyfikacja i usuwanie usterek ujawnionych podczas testów

2.9.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL)) MECHANIK SAMOCHODÓW CIĘŻAROWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW (4–6 KLASA)
POZIOM NQF	POZIOM NQF
	Wykształcenie minimum zawodowe
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Nie ma możliwości potwierdzenia kompetencji zawodowych w edukacji formalnej.	Szkolenie, doświadczenie zawodowe w zawodzie mechanika napraw pojazdów.
DODATKOWE INFORMACJE	
Mechanik samochodów ciężarowych może potwierdzić swoje kompetencje, przystępując przed Okręgową Komisją Egzaminacyjną do	

DODATKOWE INFORMACJE

egzaminów potwierdzających kwalifikacje:
– AU.04 Eksploatacja środków transportu drogowego, – MG.12 Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych, – MG.18 Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych, – MG.43 Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie mechanik samochodów osobowych oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie pokrewnym mechanik pojazdów samochodowych. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

2.9.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik samochodów ciężarowych

Zawód mechanika samochodów ciężarowych nie jest zawodem regulowanym.

W ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie mechanik samochodów ciężarowych.

Pracodawcy mogą preferować osoby posiadające potwierdzenie kwalifikacji:

- eksploatacja środków transportu drogowego (kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13454, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13496, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12153);
- obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych (kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12536);
- diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych (kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12538, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12007);
- organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych (kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13367, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12540, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12010).

2.10. (PL) Mechanik samochodów osobowych • (UA) Mechanik naprawy pojazdów (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів)

2.10.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Mechanik samochodów osobowych (723105)	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів Вимова <i>slusar z remontu kolisnych transportnyh zasobiw</i> ТЛУМАЧЕННЯ Mechanik naprawy pojazdów

2.10.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Mechanik samochodów osobowych i (UA) Mechanik naprawy pojazdów

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na naprawie pojazdów – osobowych. Analogiczne zadania zawodowe.

2.10.3. Opis czynności zawodowych

(PL) MECHANIK SAMOCHODÓW OSOBOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW
Synteza: diagnozuje oraz naprawia podzespoły i zespoły samochodów osobowych oraz sprawdza ich stan techniczny.	Synteza: dokonuje naprawy pojazdów – układów, podzespołów i zespołów, zgodnie z dokumentacją.

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) MECHANIK SAMOCHODÓW OSOBOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW
<ul style="list-style-type: none"> przyjmowanie i przygotowywanie samochodów osobowych do diagnostyki, sporządzenie protokołu przyjęcia 	<ul style="list-style-type: none"> diagnozowanie układów i zespołów za pomocą specjalistycznych stanowisk pracy

ZADANIA ZAWODOWE

• ustalanie przyczyn usterek i uszkodzeń poszczególnych układów, zespołów i mechanizmów samochodów osobowych metodami diagnostycznymi oraz organoleptycznymi • dobieranie sposobu oraz metod naprawy samochodów osobowych i wycena prac naprawczych • wykonywanie prac demontażowych uszkodzonych części, zespołów i podzespołów w samochodzie osobowym • usuwanie usterki poprzez wymianę lub naprawianie uszkodzonych zespołów i podzespołów samochodów osobowych • wykonywanie konserwacji zespołów i podzespołów samochodów osobowych • ocenianie jakości wykonanej naprawy i oddanie pojazdu klientowi z protokołem wykonanych czynności, wymienionych części, zużytych materiałów	• usuwanie usterek • demontaż i montaż podzespołów i zespołów • testowanie po wykonaniu napraw • identyfikacja i usuwanie usterek ujawnionych podczas testów

2.10.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) MECHANIK SAMOCHODÓW OSOBOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW
POZIOM NQF	POZIOM NQF
	Wykształcenie minimum zawodowe
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
<p>Nie ma możliwości potwierdzenia kompetencji zawodowych w edukacji formalnej.</p> <p>Istnieje możliwość potwierdzania kompetencji w zawodzie pokrewnym mechanik pojazdów samochodowych, kształconym w szkole branżowej, w zakresie kwalifikacji: MG.18 Diagnostowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych.</p>	<p>Szkolenie, doświadczenie zawodowe w zawodzie mechanika napraw pojazdów.</p>

DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie mechanik samochodów osobowych oferuje system nauki zawodu w rzemiośle, który umożliwia zdobycie tytułu czeladnika, a następnie mistrza w zawodzie pokrewnym mechanik pojazdów samochodowych. Dokumentami potwierdzającymi te tytuły są odpowiednio: świadectwo czeladnicze oraz dyplom mistrzowski.

2.10.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik samochodów osobowych

Zawód nie jest zawodem regulowanym.

W ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie mechanik samochodów osobowych. Istnieje możliwość potwierdzania kompetencji w zawodzie pokrewnym mechanik pojazdów samochodowych w zakresie kwalifikacji: Diagnostowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych (kwalifikacja cząstkowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12538, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12007).

2.11. (PL) Monter samochodowej instalacji gazowej (LPG) • (UA) Mechanik urządzeń paliwowych pojazdów (2–5 klasa) (Слюсар з паливної апаратури колісних транспортних засобів (2–5-й розряд))

2.11.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Monter instalacji gazowej (LPG) (723106)	Слюсар з паливної апаратури колісних транспортних засобів <i>wymowa</i> Slusar z paliwnoji aparatury kolisnych ransportnych zasobiw TŁUMACZENIE Mechanik urządzeń paliwowych pojazdów (2–5 klasa)

2.11.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Monter instalacji gazowej (LPG) i (UA) Mechanik urządzeń paliwowych(2–5 klasa) to:

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na montażu, demontażu i naprawie instalacji gazowej w samochodzie. Podobne zadania zawodowe.

2.11.3. Opis czynności zawodowych

(PL) MONTER INSTALACJI GAZOWEJ (LPG)	(UA) MECHANIK URZĄDZEŃ PALIWOWYCH POJAZDÓW (2–5 KLASA)
Synteza: przeprowadza montaż i naprawy instalacji gazowych (LPG) w samochodach osobowych, ciężarowych i innych pojazdach użytkowych.	Synteza: przeprowadza montaż i demontaż układu paliwowego w samochodach, w tym instalacji gazowej.

ZADANIA ZAWODOWE	
(PL) MONTER INSTALACJI GAZOWEJ (LPG)	(UA) MECHANIK URZĄDZEŃ PALIWOWYCH POJAZDÓW (2–5 KLASA)
<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie stanu technicznego pojazdu silnikowego dla prawidłowego montażu samochodowej instalacji gazowej • przygotowywanie kosztorysu i zakresu zlecenia montażu samochodowej instalacji gazowej • przygotowywanie warsztatu i jego wyposażenia do prac instalacyjnych i serwisowych • montowanie mechanicznych i elektrycznych podzespołów samochodowej instalacji gazowej • programowanie samochodowej instalacji gazowej • serwisowanie i przeglądanie samochodowej instalacji gazowej • przygotowywanie dokumentacji do montażu samochodowej instalacji gazowej • prowadzenie okresowych przeglądów i kontrolowanie samochodowej instalacji gazowej 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadzanie demontażu i montażu oraz napraw i regulacji podzespołów urządzeń paliwowych samochodów benzynowych, wysokoprężnych i gazowych • demontaż, przegląd, testowanie elementów układu paliwowego pojazdów

2.11.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) MONTER INSTALACJI GAZOWEJ (LPG)	(UA) MECHANIK URZĄDZEŃ PALIWOWYCH POJAZDÓW (2–5 KLASA)
POZIOM NQF	POZIOM NQF
	Ukończenie ogólnokształcącego kształcenia w szkolnictwie średnim.
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Nie ma możliwości potwierdzenia kompetencji zawodowych w edukacji formalnej. Istnieje możliwość potwierdzania kompetencji w zakresie kwalifikacji:	Ukończenie szkolenia zawodowego w miejscu pracy, doświadczenie zawodowe w zależności od kategorii w zawodzie.

DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

MG.12 Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych, MG.18 Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych, MG.43 Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych.

2.11.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Monter instalacji gazowej (LPG)

Zawód nie jest zawodem regulowanym.

W ramach systemu kształcenia zawodowego w Polsce nie przygotowuje się kandydatów do pracy w zawodzie monter samochodowej instalacji gazowej (LPG).

Pracodawcy mogą preferować osoby posiadające potwierdzenie kwalifikacji:

- obsługa, diagnozowanie oraz naprawa elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych (kwalifikacja częściowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12536);
- diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych (kwalifikacja częściowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12538, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12007);
- organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych (kwalifikacja częściowa – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13367, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12540, https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12010).

Dodatkowym atutem może być ukończenie kursu dla monterów instalacji gazowej w samochodach, bądź szkolenia w firmach zajmujących się dystrybucją instalacji gazowych.

2.12. (PL) Mechanik motocyklowy • (UA) Mechanik motocyklowy (Механік з ремонту мототехніки)

2.12.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Mechanik motocyklowy (723107)	Механік з ремонту мототехніки WYMOWA <i>Mechanik z remontu mototechniki</i> TŁUMACZENIE Mechanik motocyklowy

2.12.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Mechanik motocyklowy i (UA) Mechanik motocyklowy

ZAWODY BARDZO PODOBNE

Oba zawody polegają na naprawie motocykli i podobnych pojazdów. Analogiczne zadania zawodowe.

2.12.3. Opis czynności zawodowych

(PL) MECHANIK MOTOCYKLOWY	(UA) MECHANIK MOTOCYKLOWY
Synteza: wykonuje prace konserwacyjne i naprawcze pojazdów jednośladowych (motocykli, motocykli z przyczepami, motorowerów i ln.) oraz ich zespołów; kontroluje stan techniczny zespołów i układów oraz reguluje i sprawdza działanie pojazdu jako całości za pomocą urządzeń diagnostycznych na uniwersalnych i specjalizowanych stanowiskach obsługowo-naprawczych, z użyciem narzędzi ślusarskich i monerskich.	Synteza: wykonuje prace konserwacyjne i naprawcze motocykli, motorowerów, quadów, itp.; kontroluje stan techniczny zespołów, układów, dokonuje regulacji i niezbędnych napraw. Sprawdza działanie przy pomocy urządzeń diagnostycznych w specjalistycznych stacjach serwisowych.

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) MECHANIK MOTOCYKLOWY	(UA) MECHANIK MOTOCYKLOWY
<ul style="list-style-type: none"> • przyjmowanie motocykli, motorowerów i ich zespołów do naprawy oraz sporządzanie protokołów przyjęcia • ustalanie przyczyn wad i uszkodzeń poszczególnych układów, zespołów i mechanizmów pojazdów jednośladowych metodami diagnostycznymi • usuwanie usterek w zespołach i układach pojazdu jednośladowego (do których można zaliczyć: silnik, sprzęgło, skrzynię biegów, koła jezdne, układy hamulcowe, obwody elektryczne) w ramach napraw bieżących i okresowych • przeprowadzanie konserwacji oraz zabezpieczeń antykorozyjnych ramy i innych elementów pojazdu, wymiana płynów eksploatacyjnych z zachowaniem wymogów ochrony środowiska naturalnego • wykonywanie operacji demontażowo-montażowych pojazdów jednośladowych i ich zespołów • mycie oraz czyszczenie części i zespołów • przeprowadzanie weryfikacji zużytych części oraz naprawa zespołów • dorabianie i dopasowywanie części nie znormalizowanych przy wykorzystaniu obróbki ręcznej, mechanicznej, plastycznej i różnych sposobów łączenia (klejenie, nitowanie, lutowanie, spawanie, zgrzewanie itp.) • wykonywanie rozliczeń kosztów usług obsługowo-naprawczych • sprawdzanie jakości wykonywanych prac obsługowo-naprawczych podczas jazd próbnych • organizowanie stanowiska pracy, przestrzeganie przepisów bhp i ppoż. 	<ul style="list-style-type: none"> • odbiór motocykli od klientów do naprawy i przygotowanie dokumentacji odbiorczej • określenie przyczyn uszkodzeń poszczególnych układów, elementów i mechanizmów pojazdów metodami diagnostycznymi • eliminacja uszkodzeń w częściach i układach pojazdu w ramach rutynowych i okresowych napraw, wykrywania usterek i naprawy silnika, układu sprzęgła, skrzyni biegów, kół, układów hamulcowych i elektrycznych • dokonywanie ochrony antykorozyjnej ramy i innych części pojazdu, wymiana oleju i innych płynów funkcyjnych zgodnie z wymogami ochrony środowiska • wykonywanie operacji demontażu i montażu motocykli • mycie i czyszczenie części i zespołów w celu skutecznej kontroli zużytych części i naprawy zespołów • produkcja i montaż niestandardowych części przy użyciu ręcznych i mechanicznych metod łączenia: klejenie, nitowanie, spawanie itp. • sprawdzenie jakości prac konserwacyjnych i naprawczych podczas jazdy próbnej • organizacja miejsca pracy zgodnie z zasadami ochrony pracy, sprzętu i ochrony przeciwpożarowej

2.12.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) MECHANIK MOTOCYKLOWY	(UA) MECHANIK MOTOCYKLOWY
POZIOM NQF	POZIOM NQF
	Wykształcenie minimum zawodowe
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
<p>Certyfikat kwalifikacji zawodowej</p> <p>Kwalifikacja MOT.04 – do egzaminu przystąpić mogą: 1) uczniowie i absolwenci branżowych szkół I stopnia, uczniowie i absolwenci 4-letnich techników oraz uczniowie, słuchacze i absolwenci szkół policealnych, rozpoczynający kształcenie w klasie I tych szkół od roku 2017/2018, a w kolejnych latach w kolejnych klasach / semestrach tych szkół, 2) uczniowie i absolwenci 5-letniego technikum rozpoczynający kształcenie w klasie I tej szkoły od roku 2019/2020, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół, 3) uczniowie i absolwenci 2-letniej branżowej szkoły II stopnia, rozpoczynający kształcenie w klasie I tej szkoły począwszy od roku szkolnego 2020/2021, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół, 4) osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), na których kształcenie rozpocznie się nie wcześniej niż 1 stycznia 2020 r. 5) osoby spełniające warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych – od dnia 1 listopada 2025 r., 6) osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, jeżeli program przyuczenia uwzględniał wymagania w podstawie programowej kształcenia w zawodach, zgłoszonych przez starostę do komisji egzaminacyjnej – od dnia 1 listopada 2025 r.</p>	<p>Szkolenie, doświadczenie zawodowe w zawodzie mechanika napraw pojazdów.</p>

DODATKOWE INFORMACJE

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie mechanik motocyklowy powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji MOT.04 (kwalifikacja cząstkowa PRK 3) Diagnostowanie, obsługa i naprawa pojazdów motocyklowych: 1) diagnostowania podzespołów i zespołów pojazdów motocyklowych; 2) obsługi i naprawy podzespołów i zespołów pojazdów motocyklowych. Uczeń jest przygotowywany do kierowania pojazdem silnikowym oraz do egzaminu państwowego na prawo jazdy odpowiedniej kategorii zgodnie z przepisami dotyczącymi kierujących pojazdami.

Alternatywną drogę potwierdzania kompetencji w zawodzie mechanik motocyklowy oferuje system nauki zawodu w rzemiośle.

2.12.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Mechanik motocyklowy

Zawód nie jest zawodem regulowanym.

Pracodawca może preferować osoby, które posiadają dyplom potwierdzający kwalifikację zawodową w zawodzie mechanik motocyklowy (kwalifikacja pełna: – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12909).

2.13. (PL) Technik pojazdów samochodowych • (UA) Mechanik naprawy pojazdów (Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів)

2.13.1. Dane identyfikacyjne zawodu

PL	UA
Technik pojazdów samochodowych (311513)	Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів <i>ВУМОВА</i> Slusar z remontu kolisnych transportnych zasobiw <i>ТЛУМАЧЕННЯ</i> Mechanik naprawy pojazdów

2.13.2. Podobieństwa i różnice

(PL) Technik pojazdów samochodowych i (UA) Mechanik naprawy pojazdów to:

ZAWODY POKREWNE

Technik pojazdów samochodowych (PL) jest przyporządkowany do grupy 3115 Technicy mechanicy, jednak wydaje się, że najbliższym odpowiednikiem jest ukraiński zawód mechanika naprawy pojazdów przyporządkowany do zbioru 7231 Mechanicy pojazdów samochodowych, mając na uwadze podobne czynności zawodowe wykonywane w ramach tych zawodów (diagnozowanie zespołów i podzespołów, ich montaż, demontaż, itp.).

2.13.3. Opis czynności zawodowych

(PL) TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW
Synteza: zapewnia obsługę pojazdów samochodowych w zakresie eksploatacji, serwisowania i napraw; przeprowadza diagnostykę samochodową; wykonuje przeglądy pojazdów samochodowych w stacjach obsługi i kontroli pojazdów; zapewnia doradztwo techniczne w zakresie eksploatacji, konserwacji i naprawy pojazdów samochodowych.	Synteza: dokonuje naprawy pojazdów, układów, podzespołów i zespołów, zgodnie z dokumentacją.

ZADANIA ZAWODOWE

(PL) TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW
<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie obsługi i naprawy pojazdów samochodowych • ocenianie stanu technicznego pojazdów i ustalanie przyczyn niesprawności oraz sposobów napraw • przeprowadzanie diagnostyki i naprawianie silników, zespołów i układów mechanicznych oraz układów elektrycznych i elektronicznych w samochodach osobowych, ciężarowych, autobusach, motocyklach i innych pojazdach silnikowych • wykonywanie prac demontażowo-montażowych silników, zespołów i układów pojazdów samochodowych • wykonywanie napraw pojazdów samochodowych, w tym silnika i skrzyni biegów, sprzęgła, układu hamulcowego, kierowniczego, zawieszenia itp. • kontrolowanie jakości wykonanych prac poprzez jazdę próbną oraz za pomocą urządzeń i oprogramowania diagnostycznego • prowadzenie dokumentacji związanej z obsługą i naprawą pojazdów samochodowych • wykonywanie rozliczeń kosztów obsługi i napraw pojazdów samochodowych • wykonywanie przeglądów pojazdów samochodowych w stacjach obsługi i kontroli pojazdów • zapewnianie doradztwa technicznego w zakresie eksploatacji, konserwacji i naprawiania pojazdów samochodowych • prowadzenie likwidacji pojazdów samochodowych zgodnie z przepisami ochrony środowiska • organizowanie i prowadzenie sprzedaży pojazdów samochodowych, części oraz artykułów motoryzacyjnych • posługiwanie się dokumentacją techniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie układów i zespołów • usuwanie usterek • demontaż i montaż podzespołów i zespołów • testowanie po wykonaniu napraw • identyfikacja i usuwanie usterek ujawnionych podczas testów

(PL) TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW
<ul style="list-style-type: none"> • stosowanie programów komputerowych wspomagające wykonywanie zadań • przestrzeganie zasad etyki, ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosowanie przepisów prawa dotyczących ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 	

2.13.4. Kwalifikacje niezbędne / preferowane do podjęcia pracy w zawodzie

(PL) TECHNIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH	(UA) MECHANIK NAPRAWY POJAZDÓW
POZIOM NQF	POZIOM NQF
	Wykształcenie zawodowe
DOKUMENT POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE	
Certyfikat kwalifikacji zawodowej	
DODATKOWE INFORMACJE	
<p>Kształcenie w szkolnictwie branżowym. Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik pojazdów samochodowych powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych: 1) w zakresie kwalifikacji <i>MOT.02. Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa mechatronicznych systemów pojazdów samochodowych</i> (https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13363): a) przeprowadzania obsługi instalacji i konserwacji mechatronicznych systemów pojazdów samochodowych, b) diagnozowania stanu technicznego mechatronicznych systemów pojazdów samochodowych, c) wykonywania napraw elektrycznych i elektronicznych układów pojazdów samochodowych; 2) w zakresie kwalifikacji <i>MOT.06. Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych</i> (https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13367): a) diagnozowania stanu technicznego pojazdów samochodowych,</p>	

DODATKOWE INFORMACJE

b) obsługiwanie i naprawianie pojazdów samochodowych, c) organizowanie i nadzorowanie procesu obsługi pojazdów samochodowych, d) przeprowadzanie badań technicznych pojazdów samochodowych.

LUB

Absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie technik pojazdów samochodowych powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych: 1) w zakresie kwalifikacji MOT.05. *Obsługa, diagnozowanie oraz naprawa pojazdów samochodowych* (https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13366): a) wykonywania przeglądów podzespołów i zespołów stosowanych w pojazdach samochodowych, b) diagnozowania stanu technicznego podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych, c) wykonywania napraw pojazdów samochodowych; 2) w zakresie kwalifikacji MOT.06. *Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych* (https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=13367): a) diagnozowania stanu technicznego pojazdów samochodowych, b) obsługiwanie i naprawianie pojazdów samochodowych, c) organizowanie i nadzorowanie procesu obsługi pojazdów samochodowych, d) przeprowadzanie badań technicznych pojazdów samochodowych. Uczeń jest przygotowywany do kierowania pojazdem silnikowym oraz do egzaminu państwowego na prawo jazdy odpowiedniej kategorii zgodnie z przepisami dotyczącymi kierujących pojazdami.

2.13.5. Ścieżka dostępu do zawodu (PL) Technik pojazdów samochodowych

Zawód nie jest zawodem regulowanym.

Pracodawca może preferować osoby, które posiadają dyplom potwierdzający kwalifikację zawodową w zawodzie technik pojazdów samochodowych (kwalifikacja pełna – https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12911).

ПОДСТАВЫ ПРАВНЕ I ИННЕ ЗРЉДЛА

DRP MRiPS (2023). Klasyfikacja zawodów i specjalności, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci> (dostęp: 20.03.23).

ENIC-NARIC Polska (2023). Zagraniczne systemy kształcenia wyższego – Ukraina. Praktyczny przewodnik po uznawalności wykształcenia, na: <https://nawa.gov.pl/images/OPRACOWANIA-2023/UKRAINA.pdf> (dostęp: 10.07.23).

Punkt Koordynacyjny ds. Polskiej i Europejskiej Ramy Kwalifikacji. Polska Rama Kwalifikacji (PRK) i Europejska Rama Kwalifikacji (ERK), na: <https://prk.men.gov.pl/polska-rama-kwalifikacji-prk-i-europejska-rama-kwalifikacji-erk/> (dostęp: 14.07.23).

NAWA. Nostryfikacja dyplomów ukończenia studiów, na: <https://nawa.gov.pl/uznawalnosc/informacje-dla-uczelninostryfikacja-dyplomow> (dostęp: 14.07.23).

Sławiński, S. (2017). Słownik Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Instytut Badań Edukacyjnych.

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Dz.U. 2023 poz. 103.

Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, Dz.U. 2020 poz. 226.

WORTAL. Wyszukiwarka opisów zawodów, na: <https://psz.praca.gov.pl/rynek-pracy/bazy-danych/klasyfikacja-zawodow-i-specjalnosci/wyszukiwarka-opisow-zawodow> (dostęp: 19.05.23).

Źródła ukraińskie

Класифікатор професій ДК 003:2010, Держспоживстандарт України; Наказ, Класифікатор від 28.07.2010, <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>

Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників Випуск 87 «Житлове та комунальне господарство населених пунктів», Держбуд України; Довідник, Перелік, Показчик від 17.06.1999, <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0144241-99#Text>

Про затвердження Випуску N 69 «F транспорт» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, Мінтрансв'язку України; Наказ, Довідник від 14.02.2006 № 136, <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0144241-99#Text>

Довідник кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 42. Оброблення металу. Мінпромполітики (з 2001р.); Довідник від 22.03.2007 № 120, <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va120581-07#Text>

Професійний стандарт “Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів”, Наказ Мінекономіки від 21.09.2020 № 1849, <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=84a628bd-e6de-4149-8fa-6-6fd19025d399>

Wiejska 12, 00-490 Warszawa
+48 22 538 91 03 • iomwarsaw@iom.int • www.iom.int